

Программа учебной дисциплины 5.17 «Принципы и приемы анализа литературных произведений»

1. Цель освоения дисциплины

Целью освоения дисциплины является формирование системы научных понятий, необходимую для последующего анализа литературных произведений; овладение первичными навыками, принципами и приемами анализа литературных произведений и применения полученных навыков в педагогической деятельности.

2. Планируемые результаты освоения дисциплины

№ п/п	Компетенции	Знать	Уметь	Владеть
1	ПК-1.1	Знает структуру, состав и дидактические единицы предметной области родная (татарская) литература	объяснять факты теории и методики преподавания родного языка и родной литературы с точки зрения ее новейших достижений;	способами ориентации в профессиональных источниках информации
2	ПК-1.2	особенности, специфику, содержание ФГОС	осуществлять отбор учебного содержания предмета родная (татарская) литература и его реализации в различных формах обучения в соответствии с требованиями ФГОС ОО	способами проектной и инновационной деятельности в образовании
3	ПК-1.3	теоретические знания о специфике литературных произведений, об особенностях ее содержания и формы, о целостности художественного произведения и его функционировании	разрабатывать различные формы учебных занятий, применять методы, приемы и технологии обучения, в том числе информационные	владеет приёмами анализа литературных произведений различных видов и жанров на родном и русском языках с учётом закономерностей историко-литературного

				процесса
4	ПК-3.2	содержание школьных программ по родному (татарскому) языку и родной (татарской) литературе	использует образовательный потенциал социокультурной среды региона в преподавании (предмета по профилю) в учебной и во внеурочной деятельности	способами совершенствования профессиональных знаний и умений путем использования возможностей информационной среды образовательного учреждения, региона, области, страны

3. Содержание дисциплины

№ п/п	Тема	Кол-во часов	Вид	Содержание
	Әдәби төрләр. Жанрлар. Төзелеше. Эпос.	2 часа	Лекция	Килеп чыгышы һәм мөстәкыйль жанр буларак формалашу тарихы. Эпос. Жанрлары. Олы, урта һәм кече күләмле.
	Драматургия. Лирика.	2 часа	Практика	Килеп чыгышы һәм мөстәкыйль жанр буларак формалашу. Драма. Комедия. Трагедия. Лирика. Тематик бүленеш. Көнчыгыш классификациясе. Лиро-эпик Жанрлар.
	Әдәби тикшеренү эшен	4 часа	Сам. работа	Әдәби тикшеренү эшен оештыру алымнары. Чыганаклар һәм аларның төрләре. Язучының эстетик һәм әдәби тәнкыйть карашларын өйрәнү. Тәнкыйди әдәбиятны өйрәнү.
	Проза	4 часа	Сам. работа	Анализ төрләре.
	Драматургия. Лирика.	4 часа	Сам. работа	Анализ төрләре.
	Әдәби төрләр	2 часа	Сам. работа	Әдәби төр һәм жанр үзенчәлекләреннән чыгып әдәби эсәрләргә анализ.
	Итого:	18 часов		

4. Формы аттестации и оценочные материалы

Форма аттестации – зачет.

Список вопросов к зачету:

1. Әдәби образ. Аңа хас үзенчәлекләр.

2. Әдәби әсәрнең темасы һәм тематикасы. Мисаллар өстендә аңлатырга.

3. Әдәби әсәрнең проблемасы һәм проблематикасы. Мисаллар өстендә аңлатырга.

4. Әдәби әсәрнең идеясе һәм идея эчтәлеге. Мисаллар өстендә аңлатырга.

5. Әсәрнең сюжеты. Сюжет элементлары.

6. Әсәрнең композициясе. Композицион алымнар.

7. Хронотоп. Аның элементлары: әдәби вакыт һәм әдәби урын.

8. Перцептуаль һәм концептуаль урын һәм вакыт.

9. Ачык һәм ябык пространство.

10. Реаль вакыт һәм әдәби вакыт.

11. Психологизм бирелеше. Аның төрләре.

12. Язучының индивидуаль стиле. Аның компонентлары.

13. Чор стиле, “милли” стиль, стиль күренеше.

14. Әдәби троплар, стилистик чаралар.

15. Лирик герой, аның шагыйрь шәхесеннән аерымлылыгы.

16. Лирик әсәрләрдә композицион алымнар.

17. Лиро-эпик әсәрләргә анализ (поэма).

18. Лиро-эпик әсәрләргә анализ (баллада, мәсәл, нәсер).

19. Драматик әсәрләргә анализ.

20. Антик шигырь төзелеше.

21. Ачык ижекле татар шигыре.

22. Силлабик, силлобо-тоник һәм тоник шигырь системалары.

23. Гаруз шигыре, үзенчәлекләре.

24. Шигырь формалары: катнаш төзелешле, интонацион, ирекле, ак шигырь.

25. Шигъри әсәрләрдә рифма төрләре,

26. Көнчыгышның классик шигырь жанрлары: газәл, касыйдә, робагый, мәснәви, кыйтга, фәрд.

5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины:

Основная литература:

1. Әдәбият белеме: Терминнар һәм төшенчәләр сүзлеге. – Казан: Мәгариф, 2007. – Б.159-160.

Дополнительная литература:

1. Заһидуллина Д.Ф. Әдәби әсәр: өйрәнәбез һәм анализлыйбыз / Д.Ф.Заһидуллина. – К.: Школа, 2018. – 118 б.
2. Заһидуллина Д.Ф. Әдәби әсәргә анализ ясау. Урта гомуми белем бирү мәктәбе укучылары, укытучылар, педагогика колледжлары һәм югары уку йортлары студентлары өчен кулланма/Д.Ф.Заһидуллина. - Казан: Мәгариф. – 2005. – 224 б.
3. Заһидуллина Д.Ф., Закиржанов Ә.М., Гыйләжев Т.Ш. Татар әдәбияты. Теория, тарих. – Казан: Мәгариф, 2004. – 320б.

Интернет-ресурсы:

1. Цифровой образовательный ресурс IPRsmart. – Режим доступа: <https://www.iprbookshop.ru/>
2. Электронно-библиотечная система «Юрайт». – Режим доступа: <https://urait.ru/>